

както казахъ и по-горѣ, поминъ се голѣмия ми братъ, и азъ, който бѣхъ вече свѣршилъ цѣлия курсъ при даскалъ Пеня, съ поезията му наедно, съчинихъ надписѣтъ, който и до сега съществува на мраморната надгробна плоча на брата ми:

Двадесетъ и петъ годишнѣй
 ме пристигна часъ смъртнѣй,
 Общата чаша испивамъ,
 при праотцитѣ си отивамъ.
 Сичко земно оставямъ
 и въ тъмнѣй гробъ се затварямъ,
 Когото който погледни
 отъ все сърдце да въздъхни,
 Богъ да прости да каже
 Димитрия поклоника.

Двѣ паметни приключения имамъ прѣкарани въ периода на българското си образование при даскала Пеня, които характеризиратъ тогавашното врѣме и заслужватъ да ги споменъ.

Казахъ по-напрѣдъ, че азъ още отъ малка възраст имахъ идеята да държъ дѣтинскитѣ си бѣлѣжки по пжтуванието си на *хаджилъкъ* (1844—45). Тая ми склонность се усили още повече, когато азъ можахъ вече да си служъ въ това съ българския языкъ. Първата ми паметна книжка, въ която започнахъ да държъ бѣлѣжки отъ 1847 година, ми наумява за онова минъло, за тогавашнитѣ впечатления на дѣтския ми умъ.

По-горѣ споменахъ, че първата книга, която ми даде даскалъ Пеню да учъ български прочитъ бѣше: „*Царственникъ*.“ На 28 листъ на тая книжка съмъ записалъ. „... Че като учихъ *Царственника* и като гледахъ славата на Б. народъ и какъ сми потомци на тоя славнѣй народъ, фанахъ любовь на отечеството си, и съ усердѣ изучихъ, послѣ ми дадохъ Александрѣя (ист. на Ал. Македонски) и я изучихъ до конецъ, и по се распалихъ, учихъ *Катихизисъ*, послѣ Всеобща История, и послѣ б. писменница (граматика) издадена отъ Христати П. Дупничанина, учихми я заедно съ тия мои съученици: Георги Михайловичъ, Николай Евстатиевичъ, Костадинъ Х. Бонювичъ, Николай Атанасевичъ, Иоанъ Х. Петровичъ и пр. заехми малко сила на склоненѣ, и ни дадохъ Телемаха да учимъ, и ни прѣдаваше урокъ учитель Пеню Давидовъ, тълкувахми само прѣдисловието, и на всеко ученѣ се расплювахъ, защото много побуждаваше.“